

Motion till riksdagen

1986/87:N111

Nils Haggström och Börje Hörnlund (c)

Vissa åtgärder m. m. efter Tjernobylyolyckan

(prop. 1986/87:18)

Tjernobylykatastrofen avslöjade obarmhärtigt riskerna med kärnkraftsteknologin men också den bristande beredskapen för att möta den här typen av olyckor. Speciellt stora är bristerna i beredskapen i norra Sverige. För att bättre kunna bemästra situationer av det här slaget föreslår SSI bl. a. att länsstyrelsen i Västerbotten får resurser att samordna kunnandet i länet och erhåller samma kompetens som länsstyrelserna i kärnkraftslänet.

De av regeringen föreslagna åtgärderna är inte tillräckliga. Kunskaperna om hur nedfall av radioaktiva ämnen påverkar människor och miljö är mycket bristfälliga. Det krävs därför särskilda resurser för forskning inom detta område. Det är speciellt angeläget att forskning genomförs inom de av nedfallet hårt drabbade nordnorrländska regionerna. Det är därför viktigt att den regionala forskningskompetensen som finns i Umeå i form av FOA, universitetet, regionsjukhuset och lantbruksuniversitetet tas till vara och förstärks i syfte att klarlägga såväl de omedelbara som långsiktiga effekterna av det radioaktiva nedfallet i vår nordnorrländska miljö. Enligt vår mening måste därför särskilda forskningsresurser tilldelas de ovan nämnda forskningsinstitutionerna i Umeå.

I propositionen berörs också ersättningen till de som drabbats av Tjernobylykatastrofen. Det är emellertid på två områden där ersättningsfrågorna inte är lösta:

1 Ersättning för provtagning. Enskilda och företag tvingas i dag att bekosta de prover som är nödvändiga för att klargöra om produkter har godtagbara gränsvärden. Dessa kostnader drabbar renägare, älgjägare, jordbrukare, fiskare, m. fl. Dessa grupper får i dag ta kostnader för problem som de är helt oskyldiga till. Problemen med nedsmittad natur till följd av Tjernobylykatastrofen kommer tyvärr att vara bestående under lång tid. Enligt vår uppfattning är det samhällets skyldighet att bekosta all provtagning av produkter samt regelbundet redovisa värden för t. ex. vilt m. m.

2 Ersättning till renägare med kombinationssystemersättning. Vissa renskötande samer lever endast till en del på renskötseln. Deras kontantinkomster i övrigt kommer från bl. a. fiske, jakt, bärplockning och turism. Dessa samer ställer också upp och arbetar under arbetstoppar och är därför till stort gagn för rennäringen. Denna grupp av renskötande samer har också drabbats mycket hårt av effekterna av Tjernobylykatastrofen. Enligt vår mening måste speciell hänsyn tas till denna grupps problem när ersättningen till de drabbade fördelas.

Hemställan

Mot. 1986/87
N111

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om förbättrad beredskap för Norrlandslä-
nen,
2. att riksdagen beslutar att hos regeringen begära förslag om för-
stärkta resurser för forskning om effekterna av det radioaktiva nedfal-
let för de nordnorrländska länen i enlighet med vad som anförts i
motionen,
3. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna att
samhället skall svara för kostnaderna vid all provtagning av produkter
och regelbundet redovisa värden för strålningsintensiteten för fisk och
vilt m. m. i enlighet med vad som anförts i motionen,
4. att riksdagen beslutar som sin mening ge regeringen till känna
vad som i motionen anförts om ersättning för förluster och merkostna-
der med anledning av det radioaktiva nedfallet från olyckan i Tjerno-
byl till samer med kombinationssysselsättningar.

Stockholm den 23 oktober 1986

Nils Haggström (c)

Börje Hörnlund (c)